

حسابداری شرکتهای بیمه (۴)

فرامرز روحانی

صورت‌های مالی شرکتهای بیمه

شورای عالی بیمه در جلسه مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۲۰ در اجرای ماده ۶۲ قانون تأسیس بیمه مرکزی و بیمه‌گری و بنا به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران نمونه صورت‌های مالی شرکتهای بیمه را مورد تصویب قرار داد تا از ابتدای سال ۱۳۶۹ توسط شرکتهای بیمه به مرحله اجرا درآید.

صورت‌حساب سود و زیان

صورت‌حساب سود و زیان بیانگر درآمدها، هزینه‌ها و سود و یا زیان شرکت در یک دوره مالی است. این صورت‌حساب چگونگی و نتیجه فعالیت‌های مالی شرکت را در یک دوره مالی نشان می‌دهد.

صورت‌حساب سود و زیان در شرکتهای بیمه دربرگیرنده خلاصه تمام حساب‌هایی است که در ارتباط با عملیات بیمه‌ای نگهداری می‌شود. بدین ترتیب درک ماهیت هر یک از اقلام و عناوین این صورت‌حساب و توجه به ارتباط موجود فی‌مابین اقلام مختلف آن، امکان ارزیابی فعالیت شرکتهای بیمه را فراهم می‌سازد. یادداشت‌های ضمیمه صورت‌حساب سود و زیان جزء لاینفک صورت‌های مالی است.

شرکت سهامی بیمه ×××

صورتحساب سود و زیان و سود انباشته برای سال منتهی به ۱۳××/۱۲/۲۸

در مقایسه با سال مالی ۱۳××

شرح	یادداشت	سال منتهی به ۱۳××/۱۲/۲۸	سال مالی ۱۳××/۱۲/۲۸
۱ حق بیمه		×	×
۲ کارمزد و کارمزد منافع		×	×
۳ خسارت سهم بیمه‌گران اتکائی		×	×
۹ سود سپرده اتکائی قبولی		×	×
<hr/>			
کسر می‌شود:		×	×
۴ حق بیمه اتکائی			×
۵ کارمزد و تخفیف			×
۶ خسارت پرداختی			×
۷ سایر هزینه‌های بیمه‌ای			×
۸ سهم صندوق خسارتهای بدنی			×
۹ سود سپرده اتکائی واگذاری			×
<hr/>			
(×)		(×)	
(×)		(×)	
×		×	
<hr/>			
(×)		(×)	
×		×	
<hr/>			
×		×	
(×)		(×)	
×		×	
(×)		(×)	
<hr/>			
(×)		(×)	
×		×	
(×)		(×)	
<hr/>			
×		×	
(×)		(×)	
×		×	
(×)		(×)	
<hr/>			
×		×	
(×)		(×)	
(×)		(×)	
<hr/>			
×		×	

یادداشت ۱۱: درآمد سرمایه گذاریها

درآمد سرمایه گذاریها از حسابهای معین حساب کل «سایر درآمدها» استخراج می شود. عناوین حسابهای معین مورد نظر عبارتند از:

سود سپرده های کوتاه مدت
سود حاصل از سرمایه گذاری و مشارکت
سود سهام

سود سپرده های بلند مدت
سود تضمین شده اوراق قرضه دولتی

یادداشت ۱۲: هزینه های اداری و پرسنلی و سایر هزینه ها

مانده حسابهای معین هر یک از حسابهای کل «هزینه های اداری» و «هزینه های پرسنلی» در یادداشت شماره ۱۱ در مقایسه با مانده معین حسابها در سال قبل افشا می گردد. ضمناً صورت ریز هزینه های حساب معین «سایر هزینه ها» اعلام می شود.

یادداشت ۱۳: سایر درآمدها

سایر درآمدها در پایان سال از اقلام زیر تشکیل شده است:
درآمد اجاره
درآمد متفرقه و کارمزد ابطال

درآمد حاصل از وام بیمه گزاران عمر
سود حاصل از فروش دارائیها
کارمزد وام مسکن
کارمزد وام اتومبیل
درآمد از تعدیلات سنواتی

یادداشت ۱۴: مالیات

مالیات عملکرد شرکت بر مبنای سود خالص و بر اساس لایحه اصلاحی ماده ۱۳۱ قانون مالیات های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ محاسبه می گردد.

صورتحساب مالیات سود عملکرد سال × × ۱۳

سود عملکرد × × × × × ×

کسر می شود:

× × ۱۰٪ مالیات شرکت موضوع بند (د) ماده ۱۰۵

× ۳٪ مالیات اضافی

× × × مانده سود عملکرد که مبنای محاسبه مالیات سود سهام قرار می گیرد:

مالیات ریال	نرخ	نسبت به مازاد	درآمد مشمول مالیات ریال
۱۲۰,۰۰۰	٪۱۲	—	۱,۰۰۰,۰۰۰
۲۷۰,۰۰۰	٪۱۸	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰
۳۷۵,۰۰۰	٪۲۵	۲,۵۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰
۱,۷۵۰,۰۰۰	٪۳۵	۴,۰۰۰,۰۰۰	۹,۰۰۰,۰۰۰
۶,۴۰۰,۰۰۰	٪۴۰	۹,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۱,۲۵۰,۰۰۰	٪۴۵	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
۲۵,۰۰۰,۰۰۰	٪۵۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۰۴,۰۰۰,۰۰۰	٪۵۲	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰
X	٪۵۴	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰	X
× × × × ×	جمع		
× ×	٪۱۰ مالیات شرکت		
×	٪۳ مالیات اضافی		
× × × × × × × ×	جمع کل		

یادداشت ۱۵: سود انباشته در ابتدای دوره و تعدیلات طی دوره
 سود انباشته در ابتدای دوره بعد از تعدیلات به شرح جدول ذیل گزارش می‌گردد:

سود انباشته بعد از تعدیلات در ابتدای دوره	تعدیلات سود افزایش (کاهش)	سود انباشته در ابتدای دوره	سال
×××××	—	×××××	عملکرد×۱۳
××	(×××)	×××××	عملکرد×۱۳
×××	(×××)	××××××	جمع

یادداشت ۱۶: اندوخته قانونی و اندوخته سرمایه‌ای

۱۰٪ سود خالص قبل از کسر مالیات به عنوان اندوخته قانونی و ۵٪ سود خالص قبل از کسر مالیات به عنوان اندوخته سرمایه‌ای در صورت حساب سود و زیان محاسبه شده است.

یادداشت ۱۷: سود قابل تخصیص و سود انباشته در پایان دوره

سود قابل تخصیص = خالص سود انباشته
 اول دوره + سود خالص دوره
 سود انباشته در پایان دوره = (اندوخته قانونی
 + اندوخته سرمایه‌ای) - سود قابل تخصیص

ادامه دارد

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 پرتال جامع علوم انسانی